

OBSAH

Úvodem	5
Seznam zkratek	17
Předmluvy Vincence Janáčka k jeho kronikám.....	19

Kníha I.

Díl 1.

Kapitola 1 Jméno obce.....	27
Kapitola 2 Stáří obce	29
Kapitola 3 Kde a jak obec Albrechtice založena byla.....	32
Kapitola 4 Které usedlosti byly původně založené	33
Kapitola 5 Kostelní zboží.....	37
Kapitola 6 Kdy a kde se první kostel (kaple) v Albrechticích vystavěl.....	38
Kapitola 7 Příklad stavby kostelní lodě a dřevěné věže.....	38
Kapitola 8 Zařízení fary ve středověku	39
Kapitola 9 Reformace, zaniknutí fary, smutné časy.....	42
Kapitola 10 Obec Albrechtice v době třicetileté války	44
Kapitola 11 Následky třicetileté války	46
Kapitola 12 Osudy kostela v Albrechticích po třicetileté válce.....	49

Díl 2

Kapitola 13 Národnost obyvatelů	51
Kapitola 14 Náboženství prvního obyvatelstva.....	51
Kapitola 15 Poutě a zbožné obyčeje	52
Kapitola 16 Řeč obyvatelů.....	54
Kapitola 17 Povaha obyvatelů	54
Kapitola 18 Obydlí starých obyvatelů	54
Kapitola 19 Oděv starých obyvatelů.....	56
Kapitola 20 Společenský život starých obyvatelů.....	57

Kapitola 21	Pověry	58
Kapitola 22	Staré proroctví.....	59
Kapitola 23	Kterak se naši předkové pozdravovali	59
Kapitola 24	Zvonění proti povětrí	59
Kapitola 25	Svatojánské ohně	60
Kapitola 26	Vzdělanost starých obyvatelů. Pastoušek	60
Kapitola 27	Pohostinství starých obyvatelů.....	61
Kapitola 28	Obecní hromada a sypané pastýřovi.....	62
Kapitola 29	Pastýřský ples. Hudba a tanec	62
Kapitola 30	Přijímání nových sousedů	63
Kapitola 31	Proč obec světí svátek sv. Fabiána a Šebestyána jako zasvěcený	63
Kapitola 32	Mravy starých obyvatelů.....	63
Kapitola 33	Potrava starých obyvatelů	64
Kapitola 34	Blahobyt starých obyvatelů	65
Kapitola 35	Strašidlo	66
Kapitola 36	Úpadek blahobytu	67
Kapitola 37	Poměr poddaných ke své vrchnosti až do vlády císaře Josefa II.....	68
Kapitola 38	Veřejná jistota ve středověku	69
Kapitola 39	Politická a soudní správa ve středověku až do zrušení poddanství v roce 1848	71
Kapitola 40	Vojenská povinnost	72
Kapitola 41	Jistý rok	72
Kapitola 42	Veřejné a spojovací cesty	74
Kapitola 43	Číslování domů	74
Kapitola 44	Daň a mzda čeledínů	76
Kapitola 45	Kterak staří obyvatelé ze svýma dítkama na gruntech žili a jim je odstoupovali	77
Kapitola 46	Zdravotní poměr obyvatelů. Picí voda	78
Kapitola 47	Socha panny Marie na stráži třech hranic	79
Kapitola 48	Odra a enklávy	80
Kapitola 49	Místní potok	81
Kapitola 50	Rybářství.....	82
Kapitola 51	Některé povídky o hassermanech	82
Kapitola 52	Honitba.....	84
Kapitola 53	Ohniví chlapi	85

Díl 3

Kapitola 54	Klimatické poměry okolí.....	86
Kapitola 55	Povaha půdy	87
Kapitola 56	Obdělávání půdy ve středověku.....	88
Kapitola 57	Trojpolní hospodářství	89
Kapitola 58	Hlavní druhy úrod ve středověku.....	90
Kapitola 59	Ovocnářství a zahradnictví.....	90
Kapitola 60	Oderní louky. Nesváry v obci.....	91
Kapitola 61	Zavedení katastru	92
Kapitola 62	Pacholek „zrádce“	93
Kapitola 63	Kterak hrabě to rovné podělení louk provedl	94
Kapitola 64	Odměna zrádcova.....	94
Kapitola 65	Dějinné poznámky	95
Kapitola 66	Panství Nelhubel	95
Kapitola 67	Hrabě Karel Josef Vetter.....	96
Kapitola 68	Malá Vídeň	97
Kapitola 69	Kaple k počtě svatého Kříže v Nelhubli.....	98
Kapitola 70	Císař Josef II. jede přes Albrechtice.....	98
Kapitola 71	Císař Josef nepřijal pohostinství hraběte Karla Vetta	98
Kapitola 72	Hraběti Vetrova rodina a kostel v Albrechticích.....	98
Kapitola 73	Obtíže, které obci Albrechtské skrze přifaření do Sedlnice vzrůstly.....	101
Kapitola 74	Zmařené zařízení duchovní správy při kostele v Albrechticích roku 1784	102
Kapitola 75	Pluh císaře Josefa II.	103
Kapitola 76	Zrušení nevolnictví a panské roboty na tři dni.....	104
Kapitola 77	Blahodárné následky zavedení katastru, zrušení nevolnictví a panské roboty na 3 dni.....	105

Kniba II. Životopis Jiřka Janáčka

Kapitola 1	Rodiště Jiřka Janáčka	109
Kapitola 2	Kterak Jiří Janáček se svou matku do Velkého Petřvaldu přišel	110
Kapitola 3	Jiří Janáček jako chlapec ve Velkém Petřvaldě.....	111
Kapitola 4	Jiří Janáček jako školní praktikant na Polské Ostravě.....	112

Kapitola 5	Jiří Janáček utíká před strašidlem na kostelní střechu	113
Kapitola 6	Jak Augustýn Luzar z kostelní věže koně zabil	115
Kapitola 7	Jak se Augustýn Luzar do Vídně dostal	115
Kapitola 8	Kterak si Jiří Janáček lýtka leštídkem namazal	116
Kapitola 9	Kterak Jiří Janáček frýdeckým pochopům jako rekrut unikl	117
Kapitola 10	Kterak Jiří Janáček od frýdeckých pochopů v Petřvaldě polapen a k odvodu do Těšína doveden byl	118
Kapitola 11	Kterak Jiří Janáček od vojenského stavu osvobozen byl.....	118
Kapitola 12	Jiří Janáček skládá učitelskou zkoušku	119
Kapitola 13	Zařízení školy v roce 1787	120
Kapitola 14	První učitelé v albrechtické škole.....	121
Kapitola 15	Školní fassy a sypaní u školy albrechtické	122
Kapitola 16	Školní otop	122
Kapitola 17	Kterak se Jiří Janáček učitelem v Albrechticích stal	123
Kapitola 18	Škola v Albrechticích.....	125
Kapitola 19	Jiří Janáček se žení. Jeho domácnost	125
Kapitola 20	Jiří Janáček jako manžel.....	127
Kapitola 21	Jiří Janáček jako otec dětí svých.....	130
Kapitola 22	Jiří Janáček jako člověk.....	133
Kapitola 23	Jiří Janáček jako učitel.....	133
Kapitola 24	Kterak obraz sv. Pavla do rodiny Janáčkovy přišel.....	135
Kapitola 25	Rusové v albrechtické škole	136
Kapitola 26	Kterak Jiří Janáček k nové škole přišel	137
Kapitola 27	Stavba nové školní budovy.....	137
Kapitola 28	Jak si Jiří Janáček z kostelního kopce zahradu zařídil	140
Kapitola 29	Kterak Jiří Janáček k nynější školní zahradě přišel	141
Kapitola 30	Jiří Janáček jako varhaník a ředitel kůru	141
Kapitola 31	Jak Jiří Janáček ke štoli z Nelhuble přišel.....	142
Kapitola 32	Kterak Jiří Janáček obec k hašení ohně v kostele ze spaní vyburcoval.....	143
Kapitola 33	Jak Janáček se svým kamarádem Huvarem nové varhany staví.....	145
Kapitola 34	Jiří Janáček a Jan Huvar dělají cínový plech.....	146

Kapitola 35	Jan Huvar nese veliký kříž do Pruska	150
Kapitola 36	Jan Huvar nese kříž na Těšínsko	151
Kapitola 37	Jan Huvar se blíží k Brušperku.....	152
Kapitola 38	Janáčkovno setkání z Luzarem.....	152
Kapitola 39	Cesta do Ostravy a útěk z Vítkovic	154
Kapitola 40	Jiří Janáček volá ve starobělském lese na loupežníky	156
Kapitola 41	Kterak Jiří Janáček dýkou proboden býti měl	158
Kapitola 42	Kterak si Janáček nezhojitelný neduh v hlavě přitáhl.....	159
Kapitola 43	Kterak Jiří Janáček k oslovské ekvipáži (povozu) přišel	160
Kapitola 44	Jak chlapani rektorovi s oslem na procházku do Mošnova jedou	161
Kapitola 45	Jiří Janáček bloudí	162
Kapitola 46	Jak Jiřík Janáček hodnou facku dostal a v nebezpečnosti života byl.....	163
Kapitola 47	Výlet Jiříka Janáčka do Kozlovic.....	164
Kapitola 48	Jak Jiřík Janáček své syny na Lysou horu vede	166
Kapitola 49	Jak Janáčkovni levou ruku lámají	169
Kapitola 50	Jiří Janáček učí se kouřiti	170
Kapitola 51	Jiří Janáček kouří uherský tabák.....	171
Kapitola 52	Portaši ve škole.....	172
Kapitola 53	Ostatní řemesla a libůstky Jiříka Janáčka	173
Kapitola 54	Jiří Janáček do těžké nemoci padl.....	174
Kapitola 55	Generální vizitace	175
Kapitola 56	Jiří Janáček odstupuje synu svému Vincenci Janáčkovni škole.....	176
Kapitola 57	Jiří Janáček se svou manželku Annu na odpočinku... ..	177
Kapitola 58	Poslední dni Jiříka Janáčka. Jeho smrt.....	179
Kapitola 59	Pohřeb Jiříka Janáčka. Jeho synové mu vyzpěvují!	180
Kapitola 60	Manželka Jiříka Janáčka, její poslední dnové a smrt ..	182
Kapitola 61	Jiřího Janáčka dítky. Jejich kratičký životopis	183

Kniba III.

Kapitola 1	Zavedení konstituce a zrušení panské roboty a všech břemen	191
------------	---	-----

Kapitola 2	Co jest konstituce?	191
Kapitola 3	Chalupníci	192
Kapitola 4	Zavedení nových úřadů	192
Kapitola 5	Císař Ferdinand Dobrotivý v Olomouci	194
Kapitola 6	Jak se deputaci na cestě a v Olomouci vedlo	195
Kapitola 7	Deputace jede do Brna	197
Kapitola 8	Volba prvního pudmistra	198
Kapitola 9	Rada pudmistrův	199
Kapitola 10	Volba starosty jako v Kocourkově	201
Kapitola 11	Slavnost za příčinou osvobození od roboty	203
Kapitola 12	Nezdařený pokus k zavedení zvláštní duchovní správy. Oběti, které obec, aby svého vlastního duchovního dosáhla, přinesla	203
Kapitola 13	Zařízení expozitury	205
Kapitola 14	Stavba farní budovy	207
Kapitola 15	Příchod prvního vlastního duchovního do Albrechtic	208
Kapitola 16	Zařízení služeb Božích	209
Kapitola 17	Postavení kostelního kříže	210
Kapitola 18	Kostelní jmění	210
Kapitola 19	Mertova chalupa	212
Kapitola 20	Nezdařený pokus rozšíření kostela. Oběti, které obec při prvním zamyšleném rozšíření kostela přinésti chtěla, a jak se jí při tom dařilo	212
Kapitola 21	Potřeba obecního domu a hostince	215
Kapitola 22	Jak obec k této místnosti přišla	215
Kapitola 23	Kde vzala obec peníze k vystavení toho hostince a zaplacení podílu dědiců?	217
Kapitola 24	Zvýšení hostince o jedno poschodí v roce 1895	218
Kapitola 25	Poměr expozity ke škole	220
Kapitola 26	Slasti a strasti expozity v Albrechticích	220
Kapitola 27	Pokus k zařízení fary v Albrechticích	221
Kapitola 28	Deputace u pana hraběte Vincence Vettera v Olomouci	223
Kapitola 29	Deputace u pana hraběte Felixa Vettera	224
Kapitola 30	Deputace u pana arcibiskupa v Kroměříži	224
Kapitola 31	Obec ve veliké nepřiležitosti	225

Kapitola 32 Komise za příčinou zařzení fary v Albrechticích	225
Kapitola 33 Velké překvapení obce	226
Kapitola 34 „Pater Karel“ při jeho uvítání co faráře!	228
Kapitola 35 Hřbitov	229
Kapitola 36 Kostelní peníze (stavební fond)	230
Kapitola 37 Rozšíření kostela v roce 1890.....	231
Kapitola 38 Jmění obce.....	241
Kapitola 39 Vývin obce.....	241
Kapitola 40 Povětrník místní.....	242
Kapitola 41 Místní požáry	242
Kapitola 42 Stav obce v přítomnosti	244
Kapitola 43 Protrhnutí břehu Odry a stržení lávky v roce 1830	245
Kapitola 44 Zázračné zachránění toho děvčete.....	246
Kapitola 45 Vincenc Huvar, domkař čís. 1 vrhne se do Odry.....	247
Kapitola 46 Rok 1811	248
Kapitola 47 Ceny pozemků a z nájemného	249
Kapitola 48 Staré míry a váhy	249
Kapitola 49 Ceny potravin	250
Dodatky	252
Přehled učitelů, farářů, katechetů, školních dozorců, obecních představených a panských ouředníků až do nové doby jakož i osob zde zrozených, kterým se čestného postavení dostalo.....	252
Kterak statek čís. 53 v držení hrabětiho rodu v Nelhubli přišel.....	255

Kniba IV.

Kapitola 1 Vincenc Janáček se žení.....	259
Kapitola 2 Rodina Bönischova.....	261
Kapitola 3 Jak si Vincenc Janáček zařídil svou domácnost.....	266
Kapitola 4 Jak albrechticři domkaři při licitaci nutili Vincence Janáčka přihazovat.....	267
Kapitola 5 „Pane rector! Už ho není!“	269
Kapitola 6 Vincenc Janáček jako učitel a jeho zásady při vyučování.....	271
Kapitola 7 Vincenc Janáček a jeho pochvalné dekrety.....	272
Kapitola 8 Vincenc Janáček a jeho pochvaly po roce 1869.....	272
Kapitola 9 Vincenc Janáček a ovocná školka	272
Kapitola 10 Jak se Vincenc Janáček naučil hrát na varhany	273

Kapitola 11	Vincenc Janáček jako ředitel kůru a varhaník	275
Kapitola 12	Zrušení naturálií.....	276
Kapitola 13	První boj o varhanickou odměnu	277
Kapitola 14	Druhý boj o varhanickou odměnu	279
Kapitola 15	„Pane rector“ musí dovézt z Brna ženskou stiženou epilepsií.....	281
Kapitola 16	Jak „pane rector“ vezl bláznivou do Brna a jak mu hrozilo nebezpečí, že přijde o nos.....	282
Kapitola 17	„Pane rector“ je také zvolen prvním radním.....	283
Kapitola 18	Vincenc Janáček jako člověk	285
Kapitola 19	Vincenc Janáček jako manžel a otec rodiny	286
Kapitola 20	Vincenc Janáček a jeho děti.....	287
Kapitola 21	Neblahé procesí.....	288
Kapitola 22	Vincenc Janáček jede na léčení do Trenčianských Teplic	289
Kapitola 23	Vincenc Janáček cestuje podruhé do Teplic.....	291
Kapitola 24	Pohled na úspěch mého hospodaření.....	292
Kapitola 25	Vincenc Janáček se stává největším statkářem v Albrechticích	293
Kapitola 26	Jak Vincenc Janáček dává vychování svým dětem.....	294
Kapitola 27	Vincenc Janáček jako ekonom.....	297
Kapitola 28	Vincenc Janáček dělá pokusy v polním hospodářství.....	298
Kapitola 29	Slasti a strasti Vincence Janáčka v hospodářství.....	300
Kapitola 30	Jak Vincenc Janáček umlčí faráře Franze Vaška	304
Kapitola 31	Dvě vzpomínky na krásné dobré časy staré školy	311
Kapitola 32	Zážitky z mých mladších let.....	314
Kapitola 33	Třetí boj o varhanickou odměnu – šalomounské řešení	318
Kapitola 34	Vincenc Janáček prodává grunt čís. 17 na Malé Straně	320
Kapitola 35	Vincenc Janáček si staví dům – Člověk míní, Pán Bůh mění.....	321
Kapitola 36	Hrůzostrašná scéna při pohřební hostině.....	322
Kapitola 37	Rozšíření školy	323
Kapitola 38	Vincenc Janáček se stane nadučitelem.....	325
Kapitola 39	Eduard Dorazil se stane prvním podučitelem.....	325
Kapitola 40	Působení Vincence Janáčka jako nadučitele.....	325

Kapitola 41	Eduard Dorazil. Jeho působení podučitele	326
Kapitola 42	Eduard Dorazil se stává učitelem ve Znorovech	327
Kapitola 43	Jak Eduard Dorazil přijde k tajemství.....	327
Kapitola 44	Jak Eduard Dorazil upadne v nemilost u velitele hasičů	328
Kapitola 45	Jak se Eduard Dorazil rozloučí s obecním výborem	329
Kapitola 46	Eduard Dorazil se žení. Ovace	330
Kapitola 47	Ignác Hrček – druhý podučitel.....	331
Kapitola 48	Vincenc Janáček jde do penze.....	333
Kapitola 49	Vypsání konkursu na nadučitele	333
Kapitola 50	Pletichy při ternovolbě.....	334
Kapitola 51	Představování.....	335
Kapitola 52	První ternovolba. Vincenc Janáček posazen na lavici ubohého hříšníka.....	336
Kapitola 53	Pletichy po prvních ternovolbách. Je zasazena nová rána a Vincenc Janáček je očerněn.....	338
Kapitola 54	Johann Hub.....	338
Kapitola 55	2. ternovolba – hrabě	339
Kapitola 56	Mše s doprovodem řevu	341
Kapitola 57	Předávání. Štěstí.....	342
Kapitola 58	Úvahy nad rozmanitostí osudů člověka. Štěstí Johanna Huba	342
Kapitola 59	Johann Hub jako nadučitel	343
Kapitola 60	Vysocí patroni podepisují Hubovi rozsudek smrti	346
Kapitola 61	Dodatky k osudu této rodiny.....	346
Kapitola 62	Opět ternovolba.....	347
Kapitola 63	Nemožné se stane.....	347
Kapitola 64	Jak je přijat nadučitel Hradil	349

Dodatky ke kronice kostela

Kapitola 65	Je vybrán správce hostince a církevního fondu (fond na rozšíření kostela)	350
Kapitola 66	Vincenc Janáček chce vidět účty	351
Kapitola 67	Ty! Rehtor přijde! Máš svoje věci v pořádku?.....	351
Kapitola 68	Vincenc Janáček kontroluje účty	352

Kapitola 69	Výsledek kontroly účtu byl: Poctiví sousedi! Hodnověrní sousedi!.....	352
Kapitola 70	Vincenc Janáček žádá nestranné přezkoušení účtů....	353
Kapitola 71	Vrchol	353
Kapitola 72	Výsledek této kontroly	354
Kapitola 73	Překvapení	354
Kapitola 74	Nejkrásnější kousek by se byl provedl! Pokus o záchranu cti	354
Kapitola 75	Farář Doležel.....	355
Kapitola 76	Vincenc Janáček se loučí s farářem	355
Kapitola 77	Závěrečné úvahy.....	356

Přílohy

Příloha č. 1	Kronika školy albrechtické	361
Příloha č. 2	Historicko-místopisné poznámky Vincence Janáčka ..	371
Příloha č. 3	Články o Vincenci Janáčkově v Opavském týdenníku	380
Příloha č. 4	Přehled zdrojů jednotlivých kapitol.....	384
Seznam vyobrazení		386
Seznam pramenů a literatury		393